

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของคณะกรรมการสมาคมตำบลต่อการ เป็นนิติบุคคล ของสมาคมตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดนครปฐม" นี้ ตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่า "สมาคมตำบลที่เป็นนิติบุคคลจะสามารถสนองตอบต่อความต้องการและการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นสถาบันให้การศึกษาและสอนประชาธิปไตยแก่ประชาชนในท้องถิ่น" ซึ่งจากสมมติฐานดังกล่าวนี้สามารถนำมากำหนดประเด็นการวิจัยได้ 3 ประการ คือ

1. ความรู้ความเข้าใจของสมาชิกสมาคมตำบลที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงฐานะของสมาคมตำบลให้เป็นนิติบุคคล
2. ความสามารถของสมาคมตำบล (นิติบุคคล) ในการสนองตอบต่อการแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น
3. บทบาทของสมาคมตำบล (นิติบุคคล) ในการเป็นสถาบันให้การศึกษาและฝึกสอนประชาธิปไตยแก่ประชาชน

จากประเด็นการวิจัยทั้ง 3 ประการ สามารถนำมากำหนดเป็นหัวข้อของการศึกษาวิจัยได้ดังนี้

1. ความรู้ความเข้าใจของสมาชิกสมาคมตำบลที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงฐานะของสมาคมตำบลให้เป็นนิติบุคคล
 - 1.1 ความรู้ความเข้าใจด้านโครงสร้างสมาคมตำบล
 - 1.2 ความรู้ความเข้าใจด้านอำนาจหน้าที่สมาคมตำบล
 - 1.3 ความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานของสมาคมตำบล
 - 1.4 ความรู้ความเข้าใจในความเป็น "นิติบุคคล" ของสมาคมตำบล

2. ความสามารถของสภาตำบล ในการแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนใน

ท้องถิ่น

- 2.1 ความสามารถในการวางแผนพัฒนาตำบล
- 2.2 ความสามารถในการปฏิบัติตามแผนพัฒนาตำบล
- 2.3 ความสามารถในการจัดหางบประมาณของตนเอง
- 2.4 ความสามารถในการทำนิตินกรรมของสภาตำบล

3. บทบาทของสภาตำบล (นิตินบุคคล) ในการให้การศึกษาและฝึกสอนประชาชนโดย

แก่ประชาชน

- 3.1 บทบาทในการเลือกตั้งของประชาชน
- 3.2 บทบาทในการมีส่วนร่วมในการประชุม
- 3.3 บทบาทในการเสนอปัญหาความต้องการของท้องถิ่น
- 3.4 บทบาทในการตรวจติดตามผลการปฏิบัติงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงฐานะของสภาตำบลให้เป็นนิตินบุคคล จำนวน 12 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความสามารถในการแก้ไขปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น จำนวน 12 ข้อ

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับบทบาทในการให้การศึกษาและฝึกสอนประชาชนโดยแก่ประชาชน จำนวน 12 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์รูปแบบ โครงสร้าง อาณาหน้าที่ รายได้ และบุคลากรของสมาคมบาล (นิติบุคคล) โดยเปรียบเทียบกับสมาคมบาลตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326
2. วิเคราะห์ความสามารถในการเป็นนิติบุคคลของสมาคมบาล
3. วิเคราะห์บทบาทของสมาคมบาลในการสนองตอบต่อการแก้ไขปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น ตลอดจนการเป็นสถาบันฝึกสอนประชาธิปไตยแก่ประชาชนโดยแบบสอบถาม

ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สมาชิกสมาคมบาลในพื้นที่จังหวัดนครปฐม ซึ่งมีจำนวนสมาคมบาลทั้งสิ้น 81 แห่ง ใน 6 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ มีสมาชิกสมาคมบาลจำนวน 1,324 คน การกำหนดจำนวนตัวอย่าง (sample size) เนื่องจากจำนวนประชากรนับด้วยจำนวนพันจึงใช้ตัวอย่าง 10% ได้จำนวนตัวอย่างอย่างน้อยคือ 132 ตัวอย่าง การสุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (cluster random sampling) โดยขั้นแรกกำหนดกลุ่มตัวอย่างใน 3 อำเภอ ที่มีความแตกต่างกันทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม คือ

1. อำเภอเมืองนครปฐม มีสภาพเศรษฐกิจและสังคมในระดับดี
2. อำเภอกาแพงแสน มีสภาพเศรษฐกิจและสังคมในระดับปานกลาง
3. อำเภอดอนตูม มีสภาพเศรษฐกิจและสังคมในระดับต่ำ

ขั้นที่สอง จากจำนวนสมาคมบาลที่มีอยู่ใน 3 อำเภอดังกล่าว มีจำนวนทั้งสิ้น 40 ตำบล จึงกำหนดจำนวนตัวอย่างในแต่ละสมาคมบาล 4 ตัวอย่าง ดังนั้นจำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ 160 ตัวอย่าง

วิธีการสุ่มตัวอย่างในแต่ละสมาคมบาลใช้หลักการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) โดยวิธีการจับสลาก

อำเภอ	สภาตำบล	จำนวนตัวอย่าง	หมายเหตุ
เมืองนครปฐม	ธรรมศาลา พระประโทน สามควายเพือก หนองปากโลง บ้านยาง ห้วยจรเข้ม บางแหม บ่อพลับ วังตะกูน นครปฐม สนามจันทร์ มาบแค ไพรงมะเตือ หนองดินแดง วังเย็น ดาก้อง สวนป่า นุ่งน้อย ทัพหลวง หนองงูเหลือม (20 สภาตำบล)	80	
กำแพงแสน	ทุ่งบัว สระสี่มุม ห้วยหมอนทอง กำแพงแสน ทุ่งกระทิงไหม กระจับ คอนช้อย ทุ่งขวาง วังน้ำเขียว หนองกระทุ่ม สระพัฒนา ห้วยม่วง ห้วยขวาง รางพิบูล (14 สภาตำบล)	56	
ดอนตูม	ดอนรวก ลำเหย ห้วยพระ บ้านหลวง ดอนพุทธา ห้วยคั่น (6 สภาตำบล)	24	
รวม 3 อำเภอ	(40 สภาตำบล)	160	